

**GAZİANTEP
ÜNİVERSİTESİ**

50. Yıl

(2021-2023)

**Hukuk Fakültesi
Özel Gereksinimli Öğrenci
Faaliyet Raporu**

Kasım 2023

**GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ**

2021-2022/2022-2023

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİ FAALİYET RAPORU

**Gaziantep
2023**

SUNUŞ

İnsanlar doğumdan yaşamın sonuna kadar, hemen her evrede sevgi, destek ve ilgiye ihtiyaç duyar. Önce etrafındakileri algılar, değişimleri fark eder, takiben empati duygusu gelişir. Farkındalık ve empati aslında “insan” olduğunu anlamının ilk işaretidir. Bu duygulara sahip bireylerde hayat kolaylaşmaya başlar. İstenmeyen olaylar karşısında kabullenme hızlanır ve farklı bireylere saygı duygusu gelişir.

Bireylerin iletişimi toplumu güçlendiren en önemli unsurlardan biridir. Özel gereksinimi olan bireyler toplumun bu iletişimine en çok ihtiyaç duyan gruplardan biridir. Onlar topluma emanet edilmiştir ve toplumla bütünleşmesini zorlaştıran engellerin aşılmasında birlikte yürünmelidir.

Gaziantep Üniversitesi olarak, özel gereksinimi olan öğrencilerimizin ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda her zaman yanlarındayız. Öğrencilerimize yönelik faaliyetlere destek olan personel ve öğretim elemanlarımızı, 2021-2022/2022-2023 faaliyetlerini kurumsal hafızamız için rapor haline getiren Hukuk Fakültesi ekibini Sayın Dekanımız Prof. Dr. Esra Siverekli'nin şahsında yürekten kutluyor ve emekleri için teşekkür ediyorum.

Mevlana der ki: “Ne kusursuz insan ara, ne de insanda kusur. Birincisini zaten bulamazsın, ikincisinde ise, bulduğun her kusur, öğrendiğin her ayıp sahibini değil, seni çirkinleştirir. Her ikisi de seni mutsuz eder”. Toplumsal mutluluğumuzu sağlayacak erdemlere sahip çıkarak, farkındalıkla, sevgi ve empatiyle sağlıklı iletişimin sürdürülmesini diliyorum.

Prof. Dr. Ayşe BALAT
Gaziantep Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü

İçerisinde bulunduğumuz 21. Yüzyıl Yeni Dünya Düzeni tüm alanlarda planlamanın ve izlemenin önem kazandığı bir dönem olmuştur. Gerek kamu sektöründe, gerekse özel sektörde yapılan tüm faaliyet ve uygulamaların planlanması ve böylece amaç ve hedeflerin belirlenmesinin söz konusu faaliyetlerin başarıyla gerçekleştirilmesi açısından önemi artmıştır. Bu durum gerçekleştirilen planlamalarla hedeflenen faaliyetlerin başarı düzeylerinin ölçümlemesi gerekliliğini de beraberinde getirmiş ve izleme süreci tüm kurumlar için önemli bir gereklilik olarak belirginleşmeye başlamıştır. Nitekim kurumsal hafızanın oluşturularak kayıt altına alınmasında önemli bir role sahip olan izleme sürecinin kurumlar tarafından benimsenmesi kurumsal başarının arttırılmasında önemli bir unsurdur.

Gaziantep Üniversitesi Hukuk Fakültesi 2021-2022 ve 2022-2023 yıllarına ilişkin düzenlenen bu raporda ele alınan “Özel Gereksinimli Öğrenci Faaliyet Raporu” sistematik bir yaklaşımla kaleme alınmış ve dönemler itibariyle söz konusu öğrencilere yönelik yapılan faaliyetleri özetlemeyi hedeflemiştir. Rapor, Fakültemizin özel gereksinimli öğrencilerine ilişkin temel gelişme kaydettiği alanları ve konuları göstermesi bakımından önemlidir. Kurulduğu 2010 yılından bu yana başarılı ve emin adımlarla ilerleyen Gaziantep Üniversitesi Hukuk Fakültesi; rapor içerisinde yer alan ve yıllar itibariyle kaydettiği gelişmelerle küresel sürecin gereklerine uygun, dinamik, öğrenci merkezli yönetsel anlayışını güçlendirmeye ve emin adımlarla ilerlemeye devam etmektedir.

Gelecek dönemlerde de “GAÜN Hukukla Hep Birlikte Başarıya” Kurumsal Sloganı ile başarılı çalışmalarını sürdüreceğinden emin olduğum Gaziantep Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nin bu başarılı izleme çalışmasının emsal çalışmalara örnek olmasını temenni eder, katılımcı yönetsel anlayışı ile başarılı çalışmalarının devamlılığını dilerim.

Prof. Dr. Esra SİVEREKLİ
Dekan V.

Gaziantep Üniversitesi Hukuk Fakültesi Engelli Öğrenci Birim Temsilcisi olarak, fakültemizde öğrenimini sürdüren özel gereksinimli öğrencilerin öğrenim dönemleri süresince, yeti farklılıklarının ortaya çıkardığı dezavantajların belirlenmesi, yaşayabileceği geçici veya kalıcı yeti kayıpları sonucunda ihtiyaç duyacakları gereksinimlerin sağlanması ve eğitime eşit katılımlarını engelleyici sebeplerin ortadan kaldırılması üzerine Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca hazırlanarak yürürlüğe giren “Yükseköğretim Kurumları Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği”nin ilgili hükümleri doğrultusunda yürütmekteyiz. Tüm bunları yaparken özel yaşamın gizliliği ve bireysel beyan ilkelerini esas alarak oluşturduğumuz prensipler doğrultusunda çalışmaktayız.

Fakültemizde öğrenimini sürdüren özel gereksinimli öğrencilere yeti farklılıklarına uygun düzenlemeleri, ekip olarak öğretim üyeleri, araştırma görevlileri, idari personel ve öğrenciler arasındaki iletişim ve iş birliği ile sağlamaktayız. Aşağıda fakültemizde kayıtlı olan özel gereksinimli öğrencilerin öğrenim hayatlarını kolaylaştırabilmek için ve eğitim-öğretim süreçlerine tam katılımlarını sağlamak amacıyla öğrenci odaklı bir yapılanmayla yapmış olduğumuz çalışmalar yer almaktadır.

Arş. Gör. Deniz OTAY
Hukuk Fakültesi
Özel Gereksinimli Öğrenci Birim Temsilcisi

İLK SÖZ YERİNE:
ULUSLARARASI ALANDA VE TÜRK HUKUKUNDA ENGELLİ HAKLARI

Arş. Gör. Buket DENİZ
Gaziantep Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku Anabilim Dalı

Engellilik olgusu, dünya çapında oldukça yaygın olup günümüzde engelli birey sayısında artış gözlenmektedir. Engellilik bireylerde doğuştan gelen bir özellik ya da sonradan meydana gelen bir olgudur. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'ne göre engelli kavramı, diğer bireylerle eşit koşullar altında topluma tam ve etkin bir şekilde katılımlarının önünde engel teşkil eden uzun süreli fiziksel, zihinsel, düşünsel ya da algı bozukluğu bulunan kişileri kapsamaktadır.

Engellilere tarih boyunca farklı yaklaşımlarda bulunulmuştur. İnsanlık tarihinin son dönemlerinde insan hakları yaklaşımının etkisiyle engelli bireylerin talep ve ihtiyaçları hukuki belgelerde “hak” olarak yer bulmuştur. BM belgelerinde ilk kez, 1948 yılında yayımlanan İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde engellilik dile getirilmiştir. Daha sonrasında pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde ve ülkelerin anayasalarında engellilere yönelik düzenlemeler yer bulmuştur.

Birleşmiş Milletler Şartı'nda ayrımcılık yasağına atıfta bulunularak insan haklarının ve özgürlüklerin gerçekleşmesi sağlanırken hiçbir ayırım gözetilmeyeceği ilkesi benimsenmiştir. BM tarafından insan haklarının evrensel boyutlarının saptanması amacıyla ilan edilen İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde de “herkesin ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya diğer bir görüş, ulusal veya toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer bir statü gibi herhangi bir nedenle ayırım gözetilmeksizin, bildirgede yer alan haklardan eşit biçimde yararlanmasının güvenceye alınacağı” belirtilmiştir. Yine Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi ile engelli bireyler merhamet nesnesi olarak değil, hak sahibi öznelere olarak değerlendirilmiş; genel insan hakları sözleşmelerinde yer alan temel hak ve özgürlüklerin engelli kişiler tarafından tam ve eşit şekilde kullanılabilmesini sağlamak, bu doğrultuda temel hak ve özgürlükleri engelli kişilere göre tasarlamak amaçlanmıştır.

Bu sözleşmenin yanında Birleşmiş Milletlerin diğer insan hakları sözleşmelerinde engelli bireylerin haklarını koruyan düzenlemeler bulunmaktadır. Bunlar arasında Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi, Ekonomik, Kültürel ve Sosyal Haklar Sözleşmesi, Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Kaldırılması Sözleşmesi sayılabilir. Avrupa Konseyi'nin kabul etmiş olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa Sosyal Şartı'nda da engellilere yönelik önemli düzenlemeler mevcuttur.

Türk Anayasası'na göre usulüne uygun yürürlüğe konulmuş uluslararası sözleşmeler kanun hükmündedir. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası insan hakları sözleşmeleri ile kanunların aynı konuda çelişmesi nedeniyle ortaya çıkabilecek uyumsuzluklarda, uluslararası insan hakları sözleşmesinin hükümleri esas alınır.

Dolayısıyla yukarıda ifade edilen uluslararası sözleşmelerde koruma altına alınan engelli hakları, iç hukukumuzda da güçlü bir şekilde korunmaktadır.

Türk Anayasası 10. maddesinde eşitlik ilkesine yer vermiş; 2010 yılında maddeye yapılan ekleme ile engellilere yönelik pozitif ayrımcılık uygulamalarının eşitlik ilkesini zedelemeyeceği benimsenmiştir.

Türk hukukunda herkes, Anayasa’da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ve Türkiye’nin taraf olduğu AİHS ek protokolleri kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesi’ne başvurabilir. Dolayısıyla engelli bireyler, Anayasa ve AİHS’te korunan haklarının ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesi’ne başvurabilirler.

Türk Ceza Kanunu’nda “nefret ve ayrımcılık suçu” düzenlenmiştir; Kanun’da sayılmış olan ayrımcı eylemlerin engellilere yönelik gerçekleştirilmesi halinde söz konusu suç işlenmiş olacaktır. İş Kanunu’nda iş ilişkisinde ve iş ilişkisinin sona ermesinde, işverenin ayrımcı muamelelerde bulunması halinde tazminat ödenmesi öngörülmüş, yine İş Kanunu’nda belirli sayıda işçi çalıştıran işyerleri bakımından engelli işçi kotası belirlenmiştir. Devlet Memurları Kanunu’nda da İş Kanunu’yla paralel bir kota belirlenmiş, engellilerin işe alımına ve çalışma koşullarına yönelik özel düzenlemeler yapılmıştır. Engelliler Kanunu, engelliliğe dayalı ayrımcılığı ve ayrımcılık türlerini tanımlamış; özellikle erişilebilirlik konusunda kamu binaları ve ulaşım araçları bakımından detaylı düzenlemeler öngörmüş ve bunlara uyulmaması durumunda idari para cezası yaptırımı öngörmüştür.

Bunların yanında Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun yürürlüğe girmesi ile kamu kurumları ve özel kişiler bakımından ayrımcılık yasağının denetlenmesi amacıyla bağımsız bir Kurum kurulmuştur. Söz konusu Kurum’a ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi başvurabilir. Kurum ayrımcılık tespit ettiğinde idari para cezası yaptırımı uygulayacağı gibi, suç teşkil eden bir fiil söz konusuysa suç duyurusunda da bulunur.

Engellilere yönelik haklar ve uygulamalar dünyanın pek çok yerinde önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Türk hukukunda da engelli bireylerin hakları uluslararası insan hakları sözleşmeleri ile paralel şekilde tanınmakta ve korunmaktadır. Ancak uygulamada engelli bireylerin haklarını kullanma noktasında yaşadığı sorunlar devam etmektedir. Hukuki düzenlemelerin yanında, farkındalık, bilinçlendirme çalışmaları ve eğitim kilit önem taşımaktadır.

Kaynakça

- Dünya Sağlık Örgütü, “Dünya Engellilik Raporu”, 2011.
- Gürler, Seda. *Engelli Kadınların İnsan Hakları*, Astana Yayınları, Ankara, 2016.
- İdil Işıl Gül, “Fiziksel Engellilerin Uluslararası Hukukta Korunması ve Uluslararası Standartların İç Hukuka Yansımaları”, *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2006.
- Serkan Çınarlı, *Engellilere Yönelik Kamu Hizmetleri*, Kazancı Hukuk Yayınevi, İstanbul, 2010

KURULUŞ MİSYON VİZYON VE POLİTİKA METNİ

Gaziantep Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 30.10.2010 tarih ve 27744 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu'nun 27.09.2010 tarih ve 2010/938 sayılı kararıyla kurulmuştur. 2011-2012 akademik yılında 110 öğrenci ile eğitim-öğretim faaliyetine başlayarak, ilk mezunlarını 2014-2015 akademik yılında vermiş olan Fakültemiz, kuruluşundan kısa bir süre sonra öğrenci tercihlerinde üst sıralara çıkmayı başarmıştır.

"MİSYON"

Gerek teorik gerekse uygulamaya dönük yargılama sürecinde etkili bir rol edinebilecek, çoğulculuk temelli hukuki yapının ve hakkaniyet kültürünün gelişimine olumlu manada katkılar sağlayacak, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeydeki tüm hukuki meseleleri yakından takip ederek konulara çözüm odaklı yaklaşabilecek seçkin hukukçular yetiştirmektir.

"VİZYON"

Ulusal ve global bazlı gelişmeleri hukuksal boyutunun yanı sıra sosyolojik, ekonomik ve felsefi açılardan inceleme ve gerektiğinde adalet ilkesi çerçevesinde hakkaniyet esaslı çözümler üretme potansiyeline sahip hukuk mezunları ve akademisyenleri yargı teşkilatına, topluma ve bilim dünyasına kazandıracak bir fakülte olmaktır.

"POLİTİKA METNİ"

Gaziantep Üniversitesi Hukuk Fakültesi sürekli kendini yenileyen ve iyileştiren bir bakış açısına sahiptir. Temel politikası; kurumsal gelişiminin sağlanması amacıyla ve temel varlık nedenini oluşturan, ihtiyaç ve beklentilere göre şekillenen ve tüm paydaşlarıyla birlikte katılımcı bir anlayışla gerçekleştirdiği öğrenciyi merkeze alan, ulusal ve uluslararası değişim ile harmanlanan, eğitim ve öğretimde güncel, kolaylaştırıcı ve ölçümlemeye dayalı dijital tekniklerden yararlanılmasını esas alan bölgesel ve ulusal kalkınma hedefleriyle uyumlu, ayrıca yargının etkin ve hızlı çalışması için uygulamayı da dikkate alarak akademisyen, noter, kaymakam, avukat, hâkim ve savcı yetiştirmeyi hedefleyen müfredat ve uygulamalardan oluşan hukuk eğitimi vermektir.

2021-2022 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

- Üniversitemiz Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'ndan fakültemizdeki özel gereksinimli öğrencilerin listesi öğrencilerimizin takibi amacıyla talep edildi.
- Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'na özel gereksinim/engelli raporu vermemiş olma ihtimaline karşın Fakültemiz tarafından“Özel Gereksinimli Öğrenci Bilgi Formu” adı altında; öğrenci adı soyadı, iletişim numarası, varsa engel grubu ve sınav ihtiyacı materyali bilgilerini içerir bir form oluşturuldu. Söz konusu form tüm öğrencilerimize SMS yoluyla ulaştırıldı ve web sayfamızda paylaşıldı.
- Tespit edilen özel gereksinimli öğrencilerimiz ile birebir iletişime geçildi, eğitim – öğretim süreçlerinde ihtiyaç duydukları gereksinimlere ilişkin bilgi alışverişinde bulunuldu.
- Özel gereksinimi olan öğrencilere vize – final sınavlarından önce gerekli bilgilendirme duyuruları yapılarak, Fakültemiz Birim Temsilciliği tarafından erişim sağlandı.
- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Sağlık Hizmetleri ve Engelliler Daire Başkanlığı tarafından Ortez – Protez Yapım ve Uygulama Merkezi'nin 23.06.2022 tarihinde gerçekleştirilen resmi açılış törenine katılım sağlandı.
- Vize - Final sınavlarından önce her bir özel gereksinimli öğrencimizle iletişime geçildi, sınavlara yönelik talepleri alındı.
- Öğrencilerimizin özel gereksinimlerine yönelik talepleri üzerine sınav kağıtları 14-16 punto ve kalın olarak hazırlandı.
- Öğrencilerimize talep etmeleri hâlinde ek sınav süresi tanındı.
- Öğrencilerimiz talep etmeleri hâlinde farklı sınav salonunda sınava alındı.
- Öğrencilerimiz talep etmeleri hâlinde okuyucu – işaretleyici eşliğinde sınavlara alındı.

2022-2023 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

- Fakültemize 2022-2023 Eğitim ve Öğretim yılında başlayan özel gereksinimli öğrencilerimizin “Özel Gereksinimli Öğrenci Birim” Koordinatörümüz Arş.Gör. Deniz Otay KORKMAZ'a müracaat etmeleri konusunda duyuru yapılmıştır.
- Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'ndan Fakültemizdeki özel gereksinimli öğrencilerin listesi talep edildi.
- Öğrenci işlerine özel gereksinim/engelli raporu vermemiş olma ihtimaline karşın “Özel Gereksinimli Öğrenci Bilgi Formu” adı altında öğrenci adı soyadı, iletişim numarası, varsa engel grubu ve sınav ihtiyacı materyali bilgilerini içerir bir form oluşturuldu. Söz konusu form tüm öğrencilerimize SMS yoluyla ulaştırıldı ve web sayfamızda paylaşıldı.
- Tespit edilen özel gereksinimli öğrencilerimiz ile birebir iletişime geçildi, eğitim – öğretim süreçlerinde ihtiyaç duydukları gereksinimlere ilişkin bilgi alışverişinde bulunuldu.
- 22.09.2022 tarihinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Sağlık Hizmetleri ve Engelliler Daire Başkanlığı'nın Dünya Alzheimer Günü kapsamında düzenlediği “Unutanları Unutmuyoruz” programına katılım sağlandı.
- Vize - final sınavlarından önce her bir özel gereksinimli öğrencimizle iletişime geçildi, sınavlara yönelik talepleri alındı.
- Öğrencilerimizin özel gereksinimlerine yönelik talepleri üzerine sınav kağıtları 14-16 punto ve kalın olarak hazırlandı.
- Öğrencilerimize talep etmeleri hâlinde ek sınav süresi tanındı.
- Öğrencilerimiz talep etmeleri hâlinde farklı sınav salonunda sınava alındı.
- Öğrencilerimiz talep etmeleri hâlinde okuyucu – işaretleyici eşliğinde sınavlara alındı.

2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

- Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'ndan Fakültemizdeki özel gereksinimli öğrencilerin listesi talep edildi.
- Öğrenci işlerine özel gereksinim/engelli raporu vermemiş olma ihtimaline karşın “Özel Gereksinimli Öğrenci Bilgi Formu” adı altında öğrenci adı soyadı, iletişim numarası, varsa engel grubu ve sınav ihtiyacı materyali bilgilerini içerir bir form oluşturuldu. Söz konusu form tüm öğrencilerimize SMS yoluyla ulaştırıldı ve web sayfamızda paylaşıldı.
- Tespit edilen özel gereksinimli öğrencilerimiz ile birebir iletişime geçildi, eğitim – öğretim süreçlerinde ihtiyaç duydukları gereksinimlere ilişkin bilgi alışverişinde bulunuldu.
- 2023-2024 Eğitim-Öğretim yılında aramıza katılan ve Fakültemize üçüncülükle yerleşen özel gereksinimli öğrencimiz Dekanlık aracılığıyla davet edilerek, 8 Kasım 2023 tarihi saat 12.00’da Fakültemiz Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Ahmet BOZDAĞ eşliğinde yüzyüze tanışma ve oryantasyon görüşmesi gerçekleştirildi.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİ BİLGİ FORMU

Bu form özel gereksinimli öğrencilerin tespiti amacıyla yapılmış olup bilgiler herhangi bir kurum veya kişiyle/kişilerle paylaşılmayacaktır. Bu çalışma ile özel gereksinimli öğrencilere eğitim-öğretim sürecinde ihtiyaç duyduğu gereksinimlerin karşılanması amaçlanmaktadır.

İlerleme durumunu kaydetmek için [Google'da oturum açın](#) [Daha fazla bilgi](#)

* Zorunlu soruyu belirtir

Ad ve Soyad *

Yanıtınız

Telefon

Yanıtınız

Kaçıncı sınıfta okuyorsunuz ? *

☐ 1. Sınıf

☐ 2. Sınıf

☐ 3. Sınıf

☐ 4. Sınıf

Varsa engel grubunuz nedir? *

☐ Görme

☐ İşitme

☐ Ortopedik

☐ Diğer:

Sınav materyali ihtiyacınız var mı?

☐ Okuyucu

☐ İşaretleyici

☐ Diğer:

Mail adresiniz nedir?

Yanıtınız

Gönder

Formu temizle

Google Formlar üzerinden asla şifre göndermeyin.

Bu içerik Google tarafından oluşturulmamış veya onaylanmamıştır. [Kötüye Kullanımı Bildirme](#) - [Hizmet Şartları](#)

(0342) 360 1200 / 3101
<http://hukuk.gantep.edu.tr>
<https://twitter.com/GaunHukuk>